

DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Maria Ghervas, Ion Druță

Oleg Sternioală, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Consiliului sătesc Ustia și al Primăriei satului Ustia, raionul Dubăsari, avocatul Natalia Crîșmari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Inspectoratului de poliție Dubăsari împotriva Consiliului sătesc Ustia, intervenient accesoriu Primăria satului Ustia, raionul Dubăsari cu privire la contestarea în parte a actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Consiliul sătesc Ustia și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Dubăsari din 11 iulie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 01 februarie 2016, Inspectoratul de poliție Dubăsari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului sătesc Ustia, intervenient accesoriu Primăria s. Ustia, r-nul Dubăsari cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 22 iunie 2012, în baza deciziei Consiliului sătesc Ustia nr. 6/03 din 27 decembrie 2011, a încheiat cu Primăria s. Ustia contractul de locațiune nr. 9, conform căruia i-a fost transmis în folosință cu titlul gratuit bunul imobil cu nr. cadastral 3844207.161, „Școala veche”, situat în satul Ustia, r-nul Dubăsari, pe un termen de 3 ani.

Menționează că, la data de 22 septembrie 2015, în temeiul prevederilor pct.8.2 al contractului, s-a adresat la Consiliul sătesc Ustia cu un demers, prin care a solicitat prelungirea contractului de locațiune pe un termen de 25 ani.

Susține că, la data de 29 septembrie 2015, Consiliul sătesc Ustia a emis decizia nr. 3/06, prin care a permis prelungirea contractului de locațiune asupra încăperilor din clădirea „Școala veche” cu suprafața de 683,10 m², pe un termen de 25 ani, plata pentru chirie constituind 49 060,24 lei anual, calculată conform Legii bugetului, cu începere de la 01 ianuarie 2016, iar primarul satului urma să încheie contractul de locațiune a încăperilor specificate la pct. 2 al deciziei și a terenului aferent acestora cu suprafața de 0,2687 ha, cu nr. cadastral 3844207.161.

Consideră că, pârâtul ilegal a modificat prevederile pct. 1.1 al contractului de locațiune referitor la transmiterea în folosință cu titlul gratuit a bunului imobil cu nr. cadastral 3844207.161, „Școala veche”, impunând instituția de stat să achite chiria pentru folosința unui bun public.

Afirmă că, la data de 22 octombrie 2015, a depus la Consiliul sătesc Ustia o cerere prealabilă, prin care a solicitat reexaminarea prevederile deciziei nr. 3/06 din 29 septembrie 2015 și excluderea condiției de plată a chiriei, cerere, care, prin decizia nr. 4/09 din 21 decembrie 2015, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Invocă că, conform art. 2 al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Inspectoratul de poliție Dubăsari este o instituție publică specializată a statului, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor, iar conform art. 69 alin. (4) din Legea enunțată, Consiliul sătesc Ustia este obligată să-l asigure cu sedii necesare pentru desfășurarea activității.

Relevă că, conform art. 9 alin. (3) al Legii nr. 72 din 12 aprilie 2015 cu privire la bugetul de stat pe anul 2015, instituțiile publice finanțate de la bugetul de stat și uniunile de creanță se scutesc de plata chiriei (exceptând plata serviciilor comunale) pentru încăperile închiriate de la alte instituții publice finanțate de la bugetul de stat, precum și de la întreprinderile de stat ai căror fondatori sunt instituțiile publice respective sau autoritatea ierarhic superioară acestora. Astfel, Inspectoratul de poliție Dubăsari este scutit de plata chiriei pentru încăperile închiriate de la Primăria s. Ustia, r-nul Dubăsari.

Menționează că, pârâtul și-a întemeiat decizia nr. 3/06 din 29 septembrie 2015 în baza prevederilor art. 77 alin. (3) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 cu privire la administrația publică locală, care reglementează posibilitatea înstrăinării, dării în administrare, în arendă ori în locațiune a bunurilor din domeniul proprietății private a unității administrativ-teritoriale.

Susține că, conform datelor din Registrul bunurilor imobile, bunul imobil cu nr. cadastral 3844207.161 „Școala veche” este un bun din domeniul proprietății publice a Primăriei s. Ustia, astfel, această normă nu poate fi aplicată la caz, iar decizia pârâtului este emisă contrar prevederilor Legii cu privire la administrația publică locală.

Solicită anularea deciziei nr. 3/06 din 29 septembrie 2015 cu privire la prelungirea unui contract și a deciziei nr. 4/09 din 21 decembrie 2015 cu privire la examinarea cererii prelabile, emise de către Consiliul sătesc Ustia și obligarea Consiliului sătesc Ustia să emită o decizie, prin care să fie dat în folosință cu titlu gratuit bunul imobil cu nr. cadastral 3844207.161 „Școala veche” pe un termen de 25 ani.

Pe parcursul examinării cauzei, în ședința de judecată din 11 iulie 2016, reclamantul și-a modificat cerințele, solicitând anularea pct. 2 și 3 ale deciziei nr.3/06 din 29 septembrie 2015 cu privire la prelungirea unui contract, emisă de către Consiliului sătesc Ustia și obligarea Consiliului sătesc Ustia de a emite o

decizie, prin care să fie dat în folosință cu titlu gratuit bunul imobil cu nr.cadastral 3844207.161, „Școala veche”, pe un termen de 25 ani.

Prin hotărârea Judecătorei Dubăsari din 11 iulie 2016 a fost admisă acțiunea, au fost anulate pct. 2 și 3 din decizia Consiliului sătesc Ustia nr. 3/06 din 29 septembrie 2015 și a fost obligat Consiliul sătesc Ustia să emită o decizie cu privire la darea în folosință Inspectoratului de poliție Dubăsari cu titlul gratuit a bunului imobil cu nr. cadastral 3844207.161, „Școala veche”, pe un termen de 25 ani.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Consiliul sătesc Ustia și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 13 februarie 2017, în termenul prevăzut de lege, reprezentantul Consiliului sătesc Ustia și al Primăriei s. Ustia, r-nul Dubăsari, avocatul Natalia Crîșmari a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt ilegale, deoarece au fost emise cu încălcarea normelor de drept material și, anume, a fost interpretată eronat legea.

Menționează că, instanțele de judecată au interpretat eronat prevederile art. 2 alin. (1) al Legii nr. 397 din 16 octombrie 2003 cu privire la finanțele publice locale, deoarece această Lege nu asimilează unitatea administrativ – teritorială, primăria cu instituția publică finanțată de stat.

Susține că, primăriile au buget distinct și bugetele lor nu reprezintă o parte componentă a bugetului de stat prin prisma Legii cu privire la bugetul de stat pe anul 2015.

Afirmă că, art. 9 din Legea enunțată reglementează legătura între două instituții de stat, care au unul și același izvor de finanțare, însă Inspectoratul de poliție Dubăsari și Primăria s. Ustia, r-nul Dubăsari au diferite izvoare de finanțare.

Consideră că, instanțele de judecată, referindu-se la art. 2 alin. (1) din legea privind finanțele publice locale, urmau să o aplice și să se expună în coroborare și cu alte norme juridice, care reglementează statutul bugetelor instituțiilor de stat și al unităților administrativ-teritoriale.

În acest context, invocă că, conform art. 3 alin. (1) din Legea privind finanțele publice locale, bugetele unităților administrativ-teritoriale constituie elemente independente, care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Legii privind administrația publică locală, iar conform art. 10 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, poliția este finanțată de la bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege. Modul și normele de asigurare tehnico-materială a Poliției se stabilesc de Guvern, la propunerea ministrului afacerilor interne.

Consideră că, bugetul unei unități administrativ-teritoriale de nivelul doi nu face parte din Legea cu privire la bugetul de stat pe anul 2015 și nu este obligată să

acopere cheltuielile pentru instituțiile finanțate de stat, inclusiv inspectoratul de poliție cu domeniul de activitate republican.

Califică ca eronată și concluzia cu privire la faptul că, încăperea urmează a fi dată în chirie obligatoriu cu titlu gratuit, deoarece reieșind din prevederile art. 69 alin. (4) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, se deduce doar obligația acordării spațiului pentru activitatea poliției și nu substituie obligația de acordare a spațiului în folosință fără plată, or, locațiunea încăperilor de către inspectoratele de poliție cu titlu gratuit de la unitățile administrativ-teritoriale de nivelul doi urma să fie prevăzut expres prin prisma Legii menționate și Legii bugetului de stat pentru anul 2015.

Prin referința depusă la data de 06 aprilie 2016 Inspectoratul de poliție Dubăsari a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 31 mai 2017 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 22 iunie 2012, între Primăria s. Ustia, r-nul Dubăsari, în calitate de locator și Inspectoratul de poliție Dubăsari, în calitate de locatar a fost contractul de locațiune nr. 9, conform căruia locatorul s-a obligat să transmită locatarului în folosință temporară, cu titlu gratuit, încăperile din clădirea „Școala veche” cu nr. cadastral 3844207.161, situat în satul Ustia, r-nul Dubăsari, pe un termen de 3 ani.

La data de 22 septembrie 2015, Inspectoratul de poliție Dubăsari s-a adresat la Consiliul sătesc Ustia cu un demers, prin care a solicitat prelungirea contractului de locațiune pe un termen de 25 ani.

La data de 29 septembrie 2015, Consiliul sătesc Ustia a emis decizia nr.3/06 cu privire la prelungirea unui contract, prin care a permis prelungirea contractului de locațiune încheiat cu Inspectoratul de poliție Dubăsari a încăperilor din clădirea „Școala veche”, cu suprafața de 683,10 m.p., pe un termen de 25 ani, plata chiriei constituind 49060,24 lei, calculată conform Legii bugetului, cu începere de la 01 ianuarie 2016. Totodată, s-a dispus că, plata chiriei va fi calculată anual, conform Legii bugetului pe anul respectiv.

Nefiind de acord cu decizia enunțată, la data de 22 octombrie 2015, Inspectoratul de poliție Dubăsari a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat excluderea plății chiriei indicată în decizia Consiliului sătesc Ustia nr. 3/06 din 29 septembrie 2015.

Prin decizia Consiliului sătesc Ustia nr. 4/09 din 21 decembrie 2015 a fost respinsă cererea prealabilă înaintată de către Inspectoratul de poliție Dubăsari.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Inspectoratul de poliție Dubăsari a solicitat anularea pct. 2 și 3 ale deciziei Consiliului sătesc Ustia nr. 3/06 din 29 septembrie 2015 cu privire la prelungirea unui contract și obligarea Consiliului sătesc Ustia de a emite o decizie, prin care să fie dat în folosință cu titlu gratuit bunul imobil cu nr. cadastral 3844207.161, „Școala veche”, pe un termen de 25 ani.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, anulând pct. 2 și 3 din decizia Consiliului sătesc Ustia nr. 3/06 din 29 septembrie 2015 și obligând Consiliul sătesc Ustia să emită o decizie cu privire la darea în folosință Inspectoratului de poliție Dubăsari cu titlul gratuit a bunului imobil cu nr. cadastral 3844207.161, „Școala veche”, pe un termen de 25 ani.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Consiliul sătesc Ustia, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Conform art. 2 alin. (1) din Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, finanțele publice locale fac parte integrantă din sistemul finanțelor publice și includ bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, care reprezintă totalitatea veniturilor și cheltuielilor pentru exercitarea funcțiilor ce sunt în competența acestora conform legislației și a funcțiilor delegate de Parlament la propunerea Guvernului.

Conform art. 3 alin. (1) din Legea enunțată, bugetele unităților administrativ-teritoriale constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Legii privind administrația publică locală.

Conform art. 10 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, poliția este finanțată de la bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege. Modul și normele de asigurare tehnico-materială a Poliției se stabilesc de Guvern, la propunerea ministrului afacerilor interne. Autoritățile administrației publice locale pot finanța din bugetele proprii realizarea unor acțiuni ale subdiviziunilor teritoriale ale Poliției legate de asigurarea ordinii și securității publice în teritoriu.

Art. 9 alin. (3) din Legea bugetului de stat pe anul 2015 nr. 72 din 12 aprilie 2015 prevede că, instituțiile publice finanțate de la bugetul de stat și uniunile de creație se scutesc de plata chiriei (exceptând plata serviciilor comunale) pentru încăperile închiriate de la alte instituții publice finanțate de la bugetul de

stat, precum și de la întreprinderile de stat ai căror fondatori sunt instituțiile publice respective sau autoritatea ierarhic superioară acestora.

De asemenea, pct. 7 din Regulamentul cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 483 din 29 martie 2008 (în vigoare la data adoptării deciziei contestate) prevede că, instituțiile bugetare se scutesc de plata pentru folosirea încăperilor nelocuibile ale instituțiilor finanțate de la același buget. Acestea achită doar plata pentru serviciile comunale, energia electrică și alte servicii. În aceste cazuri transmiterea încăperilor în folosință se efectuează în baza deciziilor adoptate de autoritățile sau instituțiile cărora le aparțin încăperile respective.

Din materialele dosarului rezultă că, încăperile din clădirea „Școala veche” cu nr. cadastral 3844207.161, situată în satul Ustia, r-nul Dubăsari, folosite de către Inspectoratul de poliție Dubăsari aparțin cu drept de proprietate administrației publice locale Dubăsari.

Raportând normele de drept enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, autoritatea publică locală, Consiliul sătesc Ustia nu este obligată să transmită gratuit în locațiune încăperile Inspectoratului de poliție Dubăsari, care este finanțat din bugetul de stat. Or, instituțiile bugetare se scutesc de plata pentru folosirea încăperilor nelocuibile ale instituțiilor finanțate de la același buget.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs conchide că, decizia Consiliului sătesc Ustia nr. 3/06 din 29 septembrie 2015 cu privire la prelungirea unui contract este legală și temeiuri pentru anularea acesteia nu sunt și, prin urmare, consideră necesar de a respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea Inspectoratului de poliție Dubăsari împotriva Consiliului sătesc Ustia, intervenient accesoriu Primăria satului Ustia, raionul Dubăsari cu privire la contestarea în parte a actului administrativ de respins ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Consiliului sătesc Ustia și al Primăriei satului Ustia, raionul Dubăsari, avocatul Natalia Crîșmari.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 și hotărârea Judecătoriai Dubăsari din 11 iulie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Inspectoratului de poliție Dubăsari împotriva Consiliului sătesc Ustia, intervenient accesoriu Primăria satului Ustia, raionul Dubăsari cu privire la contestarea în parte a actului administrativ și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge acțiunea înaintată de către Inspectoratul de poliție Dubăsari împotriva Consiliului sătesc Ustia, intervenient accesoriu Primăria satului Ustia, raionul Dubăsari cu privire la contestarea în parte a actului administrativ ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Maria Ghervas

Ion Druță

Oleg Sternioală

Mariana Pitic